

خلاصه مقالات همایش کشوری

افسانه

(نقد و تحلیل شعر معاصر ایران از نیما تا امروز)

اراک - ۲۸ و ۲۹ مهر ۱۳۸۹

به کوشش :

علی اکبر کمالی‌نهاد

انجمن علمی - آموزشی معلمان زبان

و ادبیات فارسی استان مرکزی

سرشناسه	:	همایش کشوری افسانه (۱۳۸۹) : اراک
عنوان و نام پدیدآور	:	خلاصه مقالات همایش کشوری افسانه: نقد و تحلیل شعر معاصر ایران از نیما تا امروز، اراک - ۲۸ و ۲۹ مهر ۱۳۸۹ / به کوشش علی اکبر کمالی نهاد.
مشخصات نشر	:	تهران: فرتاب: ظفر، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	:	۲۸۰ ص. : ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س. م.
شابک	:	۲۵۰۰۰ ریال :
وضعیت فهرست نویسی	:	فبا
عنوان دیگر	:	نقد و تحلیل شعر معاصر ایران از نیما تا امروز، اراک - ۲۸ و ۲۹ مهر ۱۳۸۹.
موضوع	:	شعر فارسی -- قرن ۱۴ -- تاریخ و نقد -- کنگره ها
شناسه افزوده	:	کمالی نهاد، علی اکبر، ۱۳۵۴ - . گردآورنده.
رده بندی کنگره	:	۱۳۸۹ ۸۸ PIR ۳۸۱۱ / ه
رده بندی دیویی	:	۸۱۱ / ۶۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۱۲۳۴۴۶

خلاصه مقالات همایش کشوری

افسانه

(نقد و تحلیل شعر معاصر ایران از نیما تا امروز)

به کوشش: علی اکبر کمالی نهاد

با مقدمه ی: دکتر حسنعلی محمدی

ناشر: فرتاب / ناشر همکار: ظفر

نوبت چاپ: اول، ۱۳۸۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

صفحه آرای، تایپ و حروف چینی: سجاد

بها: ۲۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۹۶۴-۶۲-۳ ISBN: 978-964-7964-62-3

مرکز بخش: دفتر مرکزی انتشارات فرتاب

تهران، فلکه دوم تهرانپارس، خیابان ناهیدی، خیابان زهدی

بالا تر از میدان والفجر، پلاک ۱۵۱

تلفن: ۷۷۷۸۱۷۳۴ همراه: ۹۱۲ ۱۸۹ ۶۴۲۲

Email: mohamadi@fartab.com

WWW.fartab.com

انجمن علمی - آموزشی معلمان زبان و ادبیات فارسی استان مرکزی

فهرست مطالب

پیشگفتار	۱۵
همکاران همایش	۱۹
سپاسنامه	۱۹
اعضای کمیته‌ی علمی همایش کشوری افسانه	۲۲
اعضای کمیته‌ی اجرایی همایش افسانه	۲۴
مقدمه : درآمدی بر شعر نیمایی	۲۵
■ سیر تاریخی شعر نیمایی	۲۶
■ قالب‌های شعر نیمایی	۳۱
■ وزن و قافیه در شعر نیمایی	۳۷
■ زبان شعر نیمایی	۴۱
■ مضمون و محتوا در شعر نو فارسی	۴۵
خلاصه مقالات :	
ابراهیمی ، علی اصغر / تصویر پردازی پرندگان در شعر نیما یوشیج	۵۱
احمدی، احمد / ناروا ستیزی در شعر معاصر با محوریت «معرفی، نقد و تحلیل	
شعر شاعران معاصر»	۵۳
احمدی، مریم / بررسی جلوه‌های موعود در شعر معاصر فارسی	۵۶

- احمدیان، موسی / بررسی تطبیقی شعر تصویری در شعر معاصر فارسی و انگلیسی ۵۷
- احمدیان، موسی / بررسی تطبیقی رویکرد اساطیری در شعر معاصر فارسی و انگلیسی با تکیه بر اشعار نیما و یقیس ۵۹
- ارجی، علی اصغر / الگوی قصه در شعر نیما: با تحلیلی بر شعر «کار شب پا» ۶۱
- اردلان، سارا / نگرشی بر عنصر شب در شعر معاصر پارسی ۶۳
- ارمی اول، سیما / پارادایم قدرت در تحلیل شعر نیمایی ۶۴
- استادزاده، زهرا - ناصح، محمدمبین / زبان زنانه در ادبیات فارسی معاصر با تکیه بر اشعار سیمین بهبهانی و فروغ فرخزاد ۶۵
- اسداللهی، خدابخش / «زندگی و مرگ از دیدگاه فروغ فرخ زاد» ۶۸
- اسلام پناه، امید / دو پیشکسوت شعر نو فارسی و عربی ۶۹
- اسماعیل زاده، یوسف / جویبار لحظه‌ها جاریست؟ ۷۰
- اصغری بایقوت، یوسف / بررسی اشعار هیوا مسیح از منظر زبان و ۷۲
- اکبری فراهانی، اکرم / هفت وادی سلوک در هشت کتاب سهراب سپهری ۷۳
- امیدعلی، حجت‌اله - اصغری بایقوت، یوسف / خاطر پر درد کوهستانی‌ام ۷۴
- امیدوار، احمد / همزادان دور دست: نیما یوشیج و ناظم حکمت ۷۵
- رحیمی، امین / نقد و تحلیل مثنوی نی نامه‌ی دکتر قیصر امین پور ۷۷
- اناری بزلوئی، ابراهیم / همانندی‌های «گروه ربه» و «عصبه العشرة» ۷۸
- انداز، ثریا / بررسی و ویژگی‌های رمانتیسم در دو منظومه‌ی «افسانه»ی نیما و «دو مرغ بهشتی» شهریار و مقایسه‌ی آن‌ها ۸۰
- اویسی کهن، عبدالله - روستایی، سیروس / نوستالژی در شعر معاصر فارسی بر اساس اشعار منوچهر آتش ۸۲
- ایشانی، طاهره / مقایسه‌ی تطبیقی نمود فقر و تهیدستی در شعر نیما یوشیج و نازک‌الملانکه ۸۳

باقری، فرشید - ربیعی، حجت الله / بررسی نماد «باغ» در اشعار نیما یوشیج و سهراب سپهری و ریشه‌یابی آن در ادبیات فارسی	۸۴
بشیری، زهرا / تحلیل ساختاری رباعی‌هایی از شعر معاصر با مضمون دفاع مقدس	۸۶
بهره‌ور، طاهره - منتظری، طیبه / جریان شناسی شعر زن در ادبیات معاصر فارسی	۸۷
بیرانوندی، محمد / شعر معاصر فارسی ایران فرزند مشروع فرهنگ، سیاست و اجتماع قرن بیست	۸۸
پایمرد، منصور / انسان‌گرایی در شعر نیما	۹۰
پژمان، هدی / روانشناسی رنگ در اشعار شاملو	۹۲
پور ابریشم، احسان / نمادشناسی مفهوم «شهادت» در شعر قیصر امین‌پور	۹۳
پویان، مجید - جلایرنیا، جواد / سبک‌شناسی شعر مهرداد اوستا	۹۴
توکلی محمدی، محمودرضا - شیروی خوزانی، ملیحه / دهقان و کارگر در شعر فرخی یزدی	۹۵
جابری اردکانی، سید ناصر / مقایسه‌ی واژگان و ترکیب‌های سهراب و فروغ فرخزاد	۹۷
جباری فرکوش، احمد - فضل‌علیزاده، شهلا / هنجارگرایی در شعر سهراب سپهری	۹۹
جلال‌وند، سجاد - عظیمی، سمانه / زمینه‌های اجتماعی تشبیه در شعر شاملو	۱۰۰
جلالی، مریم / قلم پروین بر بوم نقاشی شعر	۱۰۲
جلایرنیا، جواد - نگو نام، زری / کهن‌گرایی واژگانی در شعر مهرداد اوستا	۱۰۳
جلیلی، حمیده / ولادت حضرت زهرا علیها السلام از دیدگاه شاعران معاصر	۱۰۴
جهاد، لاله / مبارک دم صبح	۱۰۶
چوبندیان، محمدزمان / چهار طبیعت بر بوم شعر چهار شاعر	۱۰۸

- حامدی، دادیار / بررسی تحلیلی کلیدواژه‌های خون و عشق در اشعار قیصر امین پور ۱۱۱
- خزّی، ابوالفضل / برهمکنشی خیال و واقعیت در شعر «ترانه‌ی آبی» اثر احمد شاملو ۱۱۲
- خزّی، ابوالفضل / رویکرد فرمالیستی به صور خیال در منظومه‌ی حیدربابا اثر شهریار ۱۱۳
- حسام‌پور، سارا / اومانیسیم در شعر فروغ فرخزاد ۱۱۴
- حسینی جهانگیر، سیده آمنه - کرامتی مقدم، سید علی / دغدغه‌های فرهنگی، دینی و ادبی در شعر سیدحسین حسینی ۱۱۵
- حلمی، مینا / مقایسه‌ی تطبیقی افسانه در شعر نایما و افسانه در اشعار «ویلیام باتلر یتز» ۱۱۷
- حیدری، حسن / نگاهی به ساختار تمثیل در شعر نیمایوشیج و رساله‌های شهاب الدین سهروردی ۱۱۸
- خان محمدی، حمیدرضا / نقد و بررسی شعر زمستان اخوان بر اساس نظریه‌های فرمالیستی و ساختار گرای ۱۲۰
- خسروی شکیب، محمد / نقد معیارهای ارزیابی سیستم فرمال در شعر معاصر ۱۲۲
- خسروی شکیب، محمد - یاراحمدی، مریم / جفت‌های متقابل در نظام ساختاری شعر فروغ فرخزاد ۱۲۴
- خواججات، بهزاد / رمانتیسیسم ایرانی ۱۲۵
- درخش سعادتمند، اشرف / بینامتنیت در مجموعه اشعار «حجم سبز» سهراب سپهری ۱۲۸
- دوکوهر، مرضیه - طاهری، مرضیه / نگاهی به مفهوم «مرک» در اشعار شاملو و سپهری ۱۲۹
- دولت‌آبادی، مونس - یوسف‌نژاد، یوسفعلی / احمد عزیزی و بیدل دهلوی ۱۳۰
- دهرامی، مهدی - افشار فرد، رسول / فرم ذهنی در شعر منوچهر آتشی ۱۳۲

دهقانان، جواد / آرکائیسیم در شعر اخوان ثالث	۱۳۳
ذبیح نیا عمران، آسیه / بررسی و تحلیل نمادها در اشعار نیما یوشیج	۱۳۵
ذوالفقاری، محسن / نقد و تحلیل رویکردهای زیبایی شناختی بر مجموعه‌ی «شیخوانی» شفیعی کدکنی	۱۳۷
ربیعی، حجت الله - باقری، فرشید / تحلیل شعر «بر او ببخشایید» فروغ فرخزاد بر اساس مکتب ساختگرایی	۱۳۹
رحیمی، خدیجه / فرهنگ عامه در شعر شفیعی کدکنی (م. سرشک)	۱۴۰
رحیمی، خدیجه / آسیب شناسی شعر مذهبی پس از انقلاب	۱۴۱
رضایی، پوران / ادبیات کودکان در ایران و مصر	۱۴۲
رنجبر، عفت السادات / شاعر زمان	۱۴۴
رنجبر، مریم السادات / سپهر یگانگی و اشراق (دین، عرفان و شعر معاصر) ۱۴۵	
روحی، زهرا / تحلیل شعر «زمستان» مهدی اخوان ثالث بر اساس زبان شناسی متن بنیاد	۱۴۶
روزبه، محمد رضا - ضرونی، قدرت اله / تحلیل ماهیت معشوق در اشعار قیصر امین پور	۱۴۷
موسوی، سیده زهرا / تحلیل رویکردهای اخلاقی و عاطفی در شعر نو شهریار ۱۴۸	
سبزیان پور، وحید / کاوش در جستجوی رشته‌های طلایی از ایران باستان تا نیما	۱۵۰
سلیمانی حیدری، محمدعلی / آن روی دیگر چهره‌ی تابناک شهریار غزل ۱۵۲	
سلیمی، احمد رضا - زمانی، نصرالله / بررسی هنجارگریزی‌های زبانی شعر سهراب سپهری با رویکردی زبان‌شناسانه	۱۵۵
سلیمی، علی - مرآتی، مهدی / تعهد انسانی و اجتماعی در شعر معاصر (مطالعه‌ی مورد پژوهانه: نیما یوشیج)	۱۵۶
سهولی، حسن / حکایتی از زندگی و آغاز آن	۱۵۸
شاهمیرادیان، کامران / نگاهی به موسیقی و درونمایه‌ی شعر نو	۱۵۹

- شریفی ولدانی، غلامحسین - صلاحی مقدم، - عباسی، بهاره / رویای فروغ (بررسی رویا در شعر فروغ فرخ زاد از منظر کهن الکوی) ۱۶۰
- شفیعی، سمیرا / واژگان در شعر طاهره صفارزاده ۱۶۲
- شهابی پور، فائزه / بررسی ویژگی‌های زبانی و محتوایی شعر مقاومت در دهه ۴۰ و ۵۰ ۱۶۳
- شیخ احمدی، سیداسعد / شعر موزون نیمایی و تطبیق آن با شعر عرب ۱۶۴
- شیری، قهرمان / شعر گفتار و شعر پسانیمایی ۱۶۵
- صادق زاده، محمود / بررسی مفهوم تحول در شعر قیصر امین‌پور ۱۶۷
- صدیق پور، بهیاد / «شاخصه‌های شعر فروغ» ۱۶۹
- صهبا، فروغ / برخی از جنبه‌های زیبایی شناسی جدید در شعر قیصر امین‌پور ۱۷۱
- صیادی، احمدرضا - صدری، حمید / برجسته سازی در اشعار قیصر امین‌پور و سید حسن حسینی ۱۷۴
- طاهری، زهرا / منی دیگر و یا دیگری من: روایتی از «دیگری» در فروغ ۱۷۶
- طلانی، مولود / مقایسه تحلیلی - محتوایی مرگ رستم در شاهنامه‌ی فردوسی و خوان هشتم مهدی اخوان ثالث ۱۷۸
- طلوعی آذر، عبدالله - حقیقین، شبنم / تحلیل منظومه‌ی آرش کمانگیر سیاوش کسرای بر اساس بن مایه‌ی امید ۱۷۹
- عابدی، محمد رضا / رد پای گونه‌های بدیع طنز در شعر شاعران انقلاب و پایداری ۱۸۰
- عارف، غلامعباس / بررسی جایگاه و میزان استفاده از شعر معاصر در کتب جدید التالیف فارسی دوره‌ی راهنمایی ۱۸۱
- عبادی، معصومه / کاربرد استقهام در شعر قیصر امین‌پور ۱۸۳
- عباسی، امیر / قالب‌های شعری به کار گرفته شده در شعر مهدی اخوان ثالث ۱۸۴
- عبدی مکوند، اسماعیل - مرداسی سردار آبادی، صغری / بن مایه‌های نفاقوس هشدار ۱۸۵

عزیزی، رحمان / بررسی مجموعه اشعار «آبی، خاکستری، سیاه» و «در رهگذار باد» از حمید مصدق باتکیه بر دیدگاه فرمالیست‌ها (صورت‌گرایان).....	۱۸۶
علیخانی، عباس / نقد و تحلیل شعر «خوان هشتم» اخوان ثالث از دیدگاه فرمالیسم.....	۱۸۷
عمرانی‌پور، محمدرضا / نقد و تحلیل منظومه‌ی «هزاره‌ی دوم آهوی کوهی» از م. سرشک با تکیه بر نظریه‌ی هارمونی (همانگی و تناسب).....	۱۹۸
غفاری، فرخنده / نقد تطبیقی زندگی و شعر فروغ فرخزاد و ژاله قائم مقامی غنی‌پور ملک‌شاه، احمد - عبادی جامخانه، رضا - احمدی، نسیم / شهریار پارسی‌گوی (بررسی اشعار استاد کزازی).....	۱۹۳
غنی‌پور ملک‌شاه، احمد - عبادی جامخانه، رضا - نوروزی، خدیجه / آسیب شناسی ادبیات پایداری در آموزش و پرورش.....	۱۹۵
فاتحی، زهرا / نگاهی به منظومه‌ی حماسی «ظهر روز دهم» اثر دکتر قیصر امین پور.....	۱۹۷
فراهانی، سمیرا / نگاهی تطبیقی به طنز سیاسی - اجتماعی نسیم شمال و احمد مطر.....	۱۹۸
فرمهبینی فراهانی، الهام / زبان شعری سلمان هراتی.....	۲۰۰
فلاحی، محمدهادی - رنجبر، عباس / رد آثار هدایت در اشعار اخوان ثالث.....	۲۰۱
فلاحی مقدم، رحمان / ترجمان عشق (تحلیلی بر کاربرد زبان در غزل رهی معیری).....	۲۰۳
فیاض، علی / ادبیات معاصر در آیین‌های مذهب و اخلاق.....	۲۰۵
قاسمی گل‌افشانی، علی اکبر / یادداشتی درباره‌ی تصویر تقابلی «دریا» و «ساحل» در «آی آدم‌ها»ی نیما یوشیج.....	۲۰۸
قانونی، حمیدرضا / زن، افق درد در جامعه.....	۲۰۹
قمی، حسن / تحلیل شعر «ققنوس» نیما بر اساس نظریه‌ی سیستمی - نقشی هالیدی.....	۲۱۱

- کاسبورتوچاهی، کبری / بازکاوی ترفندهای هنری سطح ادبی در اشعار حمیدمصنق ۲۱۲
- کاکاوند قلعه نویی، فاطمه - نیکویی، مژگان / بررسی جریان روشنفکری حاکم بر دهه‌های سی و چهل در شعر فروغ ۲۱۳
- کرمی، حجت الله - رحیمی، خدیجه / با انشان درابدیتی پرستاره ۲۱۴
- کشاوری، مسعود - رستمی، فرشته / خوانشی نقادانه از اشعار «هیوا مسیح» بر مبنای نظریات نشانه شناسی ۲۱۶
- کمال الدینی، سیدمحمدباقر / بررسی مضامین و اندیشه‌های شعری فرزانه خجندی ۲۱۷
- کمالی، ثمین - سادات شریفی، سیدفرشید / بازخوانی «نقش ماه»ی شب در اشعار فروغ فرخ زاد بر بنیاد آراء بوریس توماشفسکی ۲۲۰
- کمالی نهاد، علی اکبر / نقد تطبیقی «آرش کمانگیر» و «درفش کاویان» از منظر نماد پردازی و تصویرگری ۲۲۲
- کمالی نهاد، علی اکبر / نگرش عارفانه‌ی سهراب سپهری و جبران خلیل جبران به زندگی و مرگ ۲۲۴
- کنجوری، احمد / خوانشی دیگر از شعر «نماز» سروده‌ی مهدی اخوان ثالث ۲۲۶
- کوشش، رحیم - نوری، زهرا / بررسی و تحلیل شعرهای اجتماعی فروغ فرخزاد ۲۲۷
- کرمسیری، حسن / نماد شناسی شعر معاصر ۲۲۸
- کل محمدی، مریم / غریب سازی یا آشنایی زدایی در شعر سهراب سپهری ۲۳۰
- لاغر فیروزجایی، علی / نگاهی به اشعار انقلابی سلمان هراتی ۲۳۳
- لطفی، راحله / تحلیلی بر «پریا»ی شاملو ۲۳۵
- لطیف نژاد، فرخ / سمبولیسم و سوررئالیسم در شعر سپهری ۲۳۷
- لطیفی، مرتضی / شعر در پاییز نگاهی به مجموعه شعر «طوفان بی ملاحظه» سروده‌ی خدیجه رحیمی ۲۳۹

روزبه، محمدرضا / بررسی جمال شناسانه‌ی پاره‌ای از شکردهای زبانی در شعر قیصر امین‌پور	۲۴۲
محمدی، برات - عباس زاده، سمیه / تجلی نوستالژی (غم غربت) در شعر شاعران معاصر (نیم، سهراب، شهریار و نادرپور)	۲۴۳
محمدی، فریبا / حج در نگاه شعر معاصر	۲۴۴
محمدی، مرّوت / سیر تحوّل زبان در شعر فروغ فرخزاد	۲۴۶
مدرسی، فاطمه - ابراهیمی، فریده / نقد و بررسی کهن الگوی پیر فرزانه در اشعار فروغ فرخزاد	۲۴۸
مرادی، محمد / تطبیق و بررسی برخی مفاهیم مشترک بین شعر پایداری معاصر فارسی و عربی	۲۴۹
مرشدی، صدیقه / بومی‌گرایی در اشعار منوچهر آتشی	۲۵۰
مشیدی، جلیل / نگاهی به برخی زیبایی‌ها و ترکیب آفرینی‌های شعر نصرالله مردانی	۲۵۱
مظفری، سولماز / واکاوی هنجارگریزی در «دستور عشق» قیصر امین‌پور مطابق با مبانی نظری لیچ - زبان‌شناس انگلیسی	۲۵۳
مظفری، سولماز - سوده / ارزیابی زنانه‌گویی در اشعار غادةالسمان (سراینده‌ی معاصر مصری) بر اساس مبانی شعر فروغ	۲۵۴
معروضی، الهه / سجایای آب در شعر سهراب	۲۵۶
ملکی، حسین / دست مایه‌های غزل پست مدرن	۲۵۸
ملکی، فرناز / تحلیل و مقایسه‌ی طیف‌های رنگ در اشعار نو نیم و مهدی اخوان ثالث	۲۶۰
مهدوی، زهره / نیمای انقلابی	۲۶۱
مهدوی، زهره / جریان سمبولیسم اجتماعی فارسی در شعر نیم و اخوان ثالث	۲۶۳
میرزایی‌پور، محمد - خسروی‌شکیب، محمد / «بینامتنیت» در شعر فروغ فرخزاد	۲۶۴

- میرصادقی، محسن / من مرگ را سرودی کرددام (مرگ در شعر واندیشه‌ی شاملو) ۲۶۵
- نایبی، علیرضا / دوپادشاه در یک اقلیم: جنگ یا صلح ۲۶۶
- ماه نظری / موسیقی در اشعار قیصر امین پور ۲۶۷
- نیکوئی، مژگان - کاکاوند قلعه نوعی، فاطمه / چشم انداز رنگ در شعر حمید مصدق واعظ زاده، عباس / تأثیر نیچه در شعر اخوان، فروغ و شاملو ۲۷۰
- ولاشجردی، فرامانی، غلامعلی / فرهنگ و ادبیات عامیانه‌ی مردم اراک (آیین، زبان، اشعار محلی، باورها و مراسم) ۲۷۱
- ولاشجردی، فرامانی، غلامعلی / شخصیت‌های ادبی و فرهنگی استان مرکزی ۲۷۴
- یعقوبی، پارسا - شهروان، غزال / تأملی در نام‌های اشعار نیما ۲۷۶
- یوسف‌زاده فوجانی، ناهید / نقش ادبیات طف در ادبیات معاصر ایران ۲۷۷
- یوسف‌نژاد، یوسف‌علی / رد پای زن در هشت کتاب سهراب سپهری ۲۷۹

پیشگفتار

ادبیات معاصر فارسی، شاخه‌ای پرطراوت و زیبا، بر رُسته از پیکره‌ی ادبیات کهن و در ارتباط با ادب جهان، نه دفعتاً و ناگهانی، بلکه آرام آرام با تحولات اجتماعی انقلاب مشروطه و حتی کمی پیش از آن روئید و جوانه زد و حاصل آن پس از فراز و فرودهای فراوانی که از انقلاب ادبی نیما تا امروز پشت سر نهاده، جریان‌های فراوانی است که در شتابزدگی دنیای مدرن، بر این طفل نوپا رفته است؛ جنجال‌ها و آشوب‌هایی بسیار، نفس گیر، جذاب و گاه بی سرانجام. آنچه در این موج و خیزها مانده و در این کوچه پس کوچه‌های تاریک و لغزان به منزل مقصود ره یافته، دنیایی از آثار زیبا و بکر بوده که گاه از مرزهای جغرافیایی ما نیز فراتر رفته و در جهان پشت مرزها، با زبان‌هایی دیگر گفته شده و بر دل‌هایی دیگر نیز نشسته است.

این شاخه‌ی ادبیات از آنجا که با دنیای پیرامون ما و جهان خواسته‌ها و علایق این نسل سروکار دارد و بسیار از گفته‌ها و کم گفته‌های انسان معاصر

را فریاد می‌زند، چندگاهی است که در مجامع و محافل گوناگون رونق و رواج چشمگیری یافته و صاحب نظران و اندیشمندان ادبی را متوجه خویش ساخته و باعث شده تا به شناخت و واکاوی همه جانبه‌ی آن اهتمام و تمرکز بیشتری را معطوف دارند. ضرورت پرداختن به این دامنه‌ی وسیع از ادبیات ایران همواره در مجامع، کلاس‌های دانشگاهی، انجمن‌های ادبی و نشست‌های هنرمندان و شاعران با بیان‌های گلایه آمیز و زبان حسرت بیان شده و می‌شود و همین‌ها بود که دو سال پیش ما را بر آن داشت که کارگاه نقد و تحلیل ادبیات معاصر را در انجمن معلمان ادبیات استان تشکیل دهیم و وقتی سیل مشتاقان و علاقه‌مندان به این زمینه را در طی این دو سال مشاهده کردیم، بر آن شدیم تا حضوری باصفا تر و محفلی گرم تر از این سبزباوران و نکته‌سنان را طلب کنیم؛ این بود که استقرار دبیرخانه‌ی مرکزی اتحادیه‌ی انجمن‌های علمی - آموزشی معلمان زبان و ادبیات فارسی کشور را در اراک به فال نیک گرفته و پس از هم‌اندیشی با اعضای شورای اجرایی انجمن ادبیات استان و شورای اجرایی اتحادیه در سایر استان‌ها، بر این کار مصمم شدیم و نتیجه آن شد که قطره‌ای ناچیز از آن را در این مجموعه شاهد هستیم.

تا اینجا شد دلیل‌مان بر انتخاب ادبیات معاصر؛ اما چرا شعر؟

آنچه مسلم است، شعر از دیرگاهان تاریخ این سرزمین، هنر چیره‌ی هنروزان ایرانی و قالب هنری غالب مردم این دیار بوده است و اگر نظری بر دنبال بیفکنیم، شاهد هستیم که اکثر اندیشمندان، عالمان، عارفان،

حکیمان، متکلمان و افراد صاحب نام تاریخمان یا شاعر بوده‌اند و یا در کنار علم و دانش و حکمت، شعر هم می‌سروده‌اند و اوج هنرمندی و سیطره‌ی هنر ایرانی در این منظره چهره نموده و بیشتر از عرصه‌های دیگر جولانگاه جدال‌ها و جنجال‌ها قرار گرفته است و اکنون نیز هواداران و علاقه مندان‌ش بسیارند؛ ضمن اینکه این دسته بندی (تقسیم بندی ادبیات معاصر به دو بخش شعر و نثر) ساده ترین روش بود و برای پرداختن به بخش نثر نیز در آینده‌ای نه چندان دور در گوشه‌ای دیگر از این سرزمین هنرپرور خوابی دیده‌ایم و به حول و قوه‌ی الهی و با دستان توانمند جمعی دیگر از ادب دوستان و هنرمندان بر آن جامه‌ی عمل خواهیم پوشاند.

اما چنانکه می‌دانیم، پرداختن به ادبیات معاصر و بحث و فحوص در آن، گرچه در آغاز سهل می‌نماید، چون نیک غرق در آن گردی، چهره‌ی دشواری‌ها را نمایان تر خواهی دید؛ چرا که با وجود امکان دسترسی به بسیاری از منابع، اسناد، مدارک، آثار و افراد، به دلیل نگذشتن عمری بر سبک‌ها، روش‌ها و آثار ادبی معاصر و عبور ننمودنشان از غربال ذوق و قریحه‌ی به گزین جامعه و تاریخ، هنوز جایگاه واقعی آنها تعیین نگردیده است و قضاوت در خصوص آنها بسی مشکل؛ به عبارتی دیگر پیوسته غباری از تردید، مانع از اظهار نظر دقیق و نقدهای بدون شائبه بر این آثار می‌شود.

به هر روی چنین محافلی با حضور گرم دوستداران و علاقه مندان این هنر معاصر، می‌تواند سره را از ناسره باز شناخته و زر خالص را از قلب باز

نمایند و هنر خوب و مردمی و شعر زیبا و ماندگار را چونان طفلی نوپای از پس کوچه‌های جامعه به پیش رانده و بر حافظه‌ی روزگار ماندگار سازند. مجموعه‌ی حاضر نشانی کوچک از تلاشی بزرگ است برای خدمت به ساحت روشن و وسیع ادبیات ایران زمین و قدردانی مختصری است از تمامی کسانی که در این جهان پردغدغه‌ی ملال‌انگیز با آفریدن «واژه» و «اکاوی» «کلمه»، به آرامش انسان و تعالی اندیشه و گسترش فهم و روح او می‌اندیشند. امروز که همایش «افسانه» را پشت سر می‌گذاریم، می‌دانیم برگزاری این دست برنامه‌ها چه سخت است و طاقت فرسا؛ اما زیبا و دلپذیر. پس به جاست با تشکر و قدردانی صمیمانه‌ای از عمق وجود، خنکای «خدا قوتی» باشیم بر خستگی کسانی که در به انجام رسیدن این همایش از هیچ کمکی دریغ نکردند؛ آقایان و خانم‌ها: «همه».

علی اکبر کمالی نهاد

دبیر همایش

مهرماه ۱۳۸۹

همکاران همایش :

- استانداری مرکزی؛
- مرکز آمار، فناوری و نیروی انسانی وزارت آموزش و پرورش؛
- اتحادیه‌ی انجمن‌های علمی - آموزشی معلمان زبان و ادبیات فارسی کشور؛
- اداره کل آموزش و پرورش استان مرکزی؛
- انجمن ترویج زبان و ادب فارسی ایران؛
- دانشگاه اراک؛
- مرکز تربیت معلم معین شهید باهنر اراک؛
- مرکز تربیت معلم زینب کبری (ع) اراک؛
- انجمن دوستداران حافظ اراک؛
- اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مرکزی؛
- حوزه‌ی هنری استان مرکزی .

سپاسنامه :

با تشکر و سپاس فراوان از همکاران همایش و بزرگواران و ادب دوستانی که در جریان کار به ما پیوستند و در به بار نشستن این رخداد بزرگ ادبی ما را یاری فرمودند و در این صفحات اندک ذکر نام و بزرگواری هایشان نمی‌گنجد؛ اما ما به پاس ادب، نام برخی از آنان را می‌آوریم و اگر نام عزیز فرزانه‌ای از قلم افتاد، امید که نسیان ما را بیخشد.

با سپاس ویژه و تشکر فراوان از :

- استانداری محترم استان مرکزی، جناب آقای شعبانی فرد و مدیر کل دفتر امور اجتماعی استان جناب آقای فتح آبادی و سایر همکاران گرامی در استانداری مرکزی؛

- اعضای محترم کمیته‌های علمی و اجرایی همایش؛

- اداره کل آموزش و پرورش استان بویژه مدیر کل محترم آقای سیف‌الله کریم زاده، معاونان محترم ایشان آقایان ابوالقاسم مرادی و ابراهیم حسین آبادی و همکاران محترم آقایان غلامرضا محمدی، امیر حسین نظام آبادی و سایر همکاران؛

- دانشگاه اراک خصوصاً ریاست محترم دانشگاه آقای دکتر صادقی، معاون محترمشان آقای دکتر مؤمنی و اساتید بزرگوار گروه‌های زبان و ادبیات فارسی و زبان و ادبیات انگلیسی؛

- اعضای محترم شورای اجرایی انجمن ترویج زبان و ادب فارسی ایران بویژه ریاست محترم، آقای دکتر مهدی محقق، آقای دکتر سید علی اصغر میرباقری و سایر عزیزان؛

- اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان بویژه مدیر کل محترم آقای دکتر فراهانی، معاون محترمشان آقای رضوانی و همکار گرامی آقای عبدالله کریمی؛

- اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خصوصاً مدیر کل محترم جناب آقای مشایخی، معاون محترم ایشان جناب آقای صفرا آبادی و همکاران محترم جناب آقای غلامعلی ولاشجردی و جناب آقای رفعت‌جو؛

- حوزه هنری استان خصوصاً ریاست محترم جناب آقای سینا دلشادی و همکار گرامی سرکار خانم طالبی؛